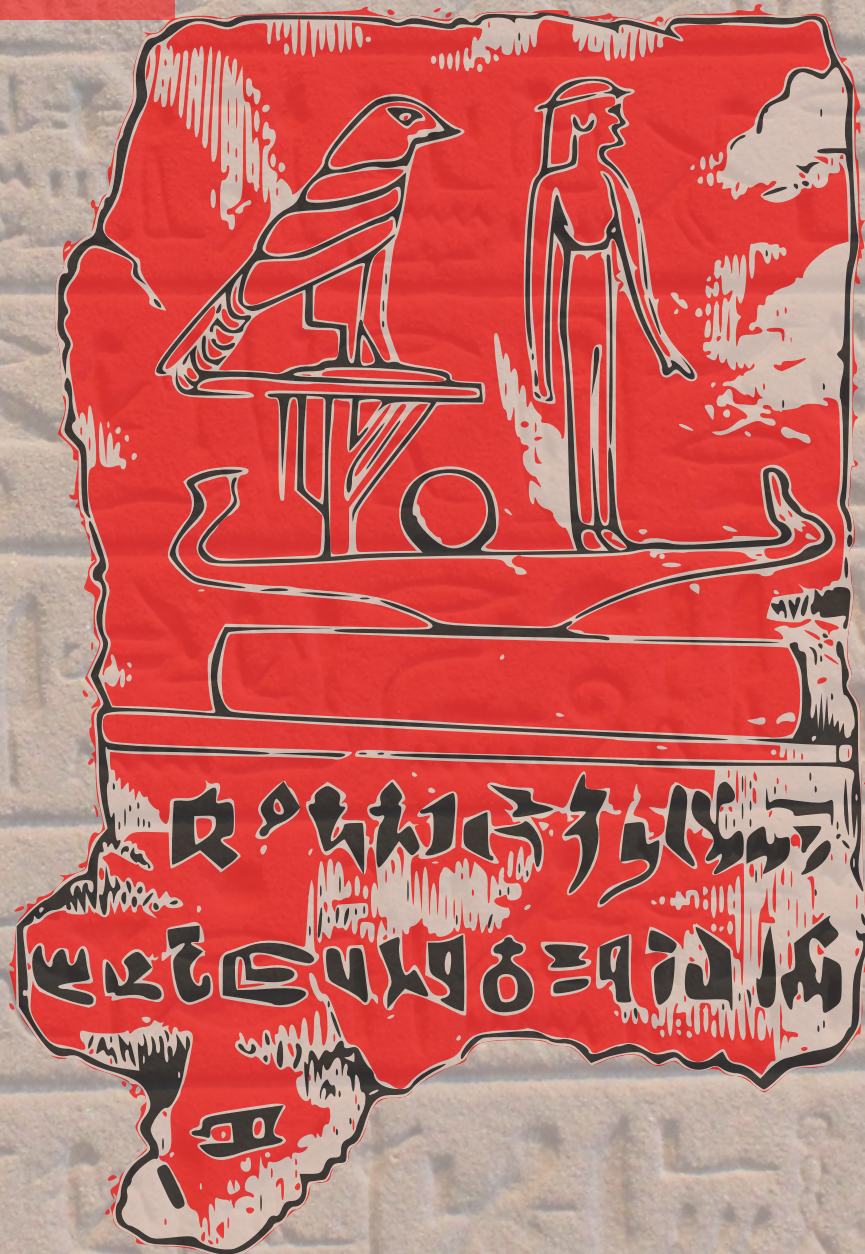

Lectii Din Filozofie

INTRODUCERE

Cred că e important ca fiecare om să aibă câteva discipline prin intermediul cărora învață,caută informații noi sau se educă.

În cazul meu filozofia e una dintre sursele principale de învățare și am alcătuit un catalog cu învățăturile desprinse din acest ansamblu de idei.Citatele sunt din cărțile filozofilor pe care i-am studiat eu cel mai mult (Platon,Marcus Aurelius,Seneca).

PLATON

Când cineva nu cunoaște ceva, e necesar ca în mintea lui să-și tot schimbe opinia în legătură cu acel lucru.

Nu-ți schimbi părerea despre lucrurile pe care nu le știi, cu condiția însă să știi că nu le știi!

Erorile în acțiune sunt cauzate de această ignoranță - aceea a omului care-și închipuie că știe, fără a ști.

Deoarece nu greșesc nici oamenii care știu, nici aceia dintre cei care nu știu, dar care știu că nu știu, oare mai rămân alții care să greșească, în afara celor care nu știu, dar își închipuie că știu? Nu mai rămân, ci chiar ei sunt.

Potrivitul este ceea ce face lucrurile să apară frumoase.

Acțiunea nesăbuită cu ignorarea pericolelor e numai temeritate, nu curaj. Dar nu poate fi neglijat nici un element irațional, pasional din curaj, care te face să riști împotriva unui calcul prea exact al pericolelor anticipate. Căci cel prea prudent ajunge să semene cu un laș.

A poseda o anumită virtute nu te face automat apt să-o definești, să-o explici altuia și cu atât mai puțin să-l faci și pe altul să-o dețină.

Dacă cineva a susținut anumite opinii, el nu are dreptul moral să le schimbe decât dacă ele apar neadevărate în lumina rațiunii, și nu dacă împrejurările în care el se află se schimbă.

Lucrurile frumoase sunt dificile.

**Trebuie să ducem copiii să vadă războiul, călări, iar dacă ar exista siguranță, ei trebuie să se apropie și să guste sânge precum cățelandrii?
Îmi amintesc.**

Și trebuie luat în socoteală acela care s-ar arăta mai dibaci în toate aceste osteneți, învățături și spaime.

Distinge între ceea ce ești (sufletul cu virtuțile sale), ceea ce-ți aparține (corpul) și ceea ce aparține corpului (haine, case etc.), cerând ca ordinea preocupării să fie dinspre sine către bunurile exterioare, și nu invers.

A ști nu înseamnă a poseda vreun adevăr, ci a putea exercita influența asupra cetățitorilor și a particularilor.

Ochii sunt cei cu care vedem,sau prin intermediul cărora vedem?Cu urechile auzim,sau auzim prin intermediul urechilor?

Percepem fiecare lucru prin intermediul organelor de simț,mai curând decât cu organele de simț.

Ar fi teribil,copile,dacă în noi,ca în niște cai de lemn ca la Troia,ar șede multe percepții,dar ele nu ar tinde către o unică formă,fie că trebuie să o numim „suflet”,fie în alt fel,forma cu care prin intermediul simțurilor,asemenea unor „instrumente”,să percepem lucrurile perceptibile!

„A avea” nu e totuna cu „a fi în posesia”.

Sofiștii sunt capabili să dea impresia tinerilor că ei înșiși sunt cei mai savanți dintre toți oamenii în toate subiectele.

Democrația este cel mai rău regim; și totuși el este și cel mai bun.E cel mai rău în regimurile care se conduc legal și este cel mai bun în cele care nu țin seama de legi.

Nu „prinzi” decât ceea ce,fie și aproximativ și intuitiv,ai găsit deja.

Niciun tâmplar bun nu va folosi mai mult sau mai puțin lemn decât este necesar și potrivit pentru lucrarea sa.În cazul lipsei,nu-și va realiza lucrarea; în cazul risipei,va produce nerentabil.

MARCUS AURELIUS

Lumina senină să fie în interiorul tău,să nu ai nevoie din afară de cârmaci și de liniștea pe care alții ți-o pot oferi.Trebuie,așadar,să stai drept,nu ținut drept.

Atunci când îți îndeplinești datoria,să-ți fie indiferent dacă tremuri de frig sau ți-e cald,dacă moțai sau ai dormit suficient,dacă ești vorbit de rău sau de bine,dacă ești pe moarte sau faci altceva.

Este rușinos ca,într-o viață în care trupul tău nu se lasă copleșit de slăbiciune,sufletul s-o facă primul.

Dacă se pierde până și conștiința greșelii,peu ce să mai trăiești?

Când cineva greșește față de tine,gândește-te imediat care a fost părerea sa asupra binelui sau răului,când a greșit.

Viața fericită depinde de foarte puține lucruri.

Dacă te întristezi din cauza unui lucru exterior,de fapt nu acesta te tulbură,ci felul tău de a-l judeca; stă în puterea ta,chiar din acest moment,să-l înlături.În schimb,dacă te întristează ceva care se găsește în dispoziția ta interioară,cine te oprește să modifichi principiul care a determinat aceasta?

Ce mai dorești,atâta vreme cât ai făcut bine,omule?Nu îți ajunge că ai realizat ceva conform propriei tale naturi,de ce ceri pentru aceasta o răsplată?

Gândește-te că cel care în orice lucru urmează rațiunea este în același timp calm și vioi,binedispus și sever.

Întreabă-te pe tine însuși imediat ce te-ai trezit: oare te va interesa dacă un altul îți critică acțiunile drepte și pe cele bune?Nu mă va interesa.

Nu mai discuta nicidecum despre calitatea omului bun,ci fii un astfel de om.

SENECA

Toți oamenii aceștia, ce nu sunt niciodată autori, ci sunt întotdeauna interpreți ce stau ascunși în umbra altora, nu au în ei - după mine - simțiri pline de generozitate și nu au îndrăznit să facă măcar o dată ce au învățat vreme îndelungată. Și-au exersat memoria cu ideile altora; una este însă să-ți amintești, și cu totul altceva este să știi. Să știi înseamnă să-ți construiești propriile tale idei fără să depinzi de modele și fără să privești mereu la maestru.

Crede-mă: totul este nesigur, chiar și pentru oamenii plini de noroc; nimeni nu trebuie să-și promită nimic pentru viitor; chiar și ce avem în mâini ne scapă, iar întâmplarea frânge chiar ora pe care credem că o avem în stăpânire.

Numai că nimic nu este mai prostesc decât să te miri că se întâmplă într-o zi ceea ce se poate întâmpla în orice zi. Capătul vieții noastre stă acolo unde l-a așezat forța de neînfrânt a sorții; niciunul dintre noi însă nu știe cât de aproape se află de sfârșit; să ne orânduim așadar spiritul de parcă am fi ajuns la clipa din urmă. Să nu amânăm nimic; să ne facem în fiecare zi socotelile cu viața.

În viața aceasta nesigură și agitată există un singur liman: să privești viitorul cu detașare, să fii sigur pe tine și hotărât, gata să primești loviturile sorții, în plin, fără să te ascunzi ori să încerci să le amâni cumva.

Nenorocirea este un prilej de virtute.

Plăcerea se transformă în durere dacă lipsește măsura.

Așteptarea pedepsei este deja o pedeapsă; iar cel care știe că o merită, o așteaptă. Cel care săvârșește un delict, poate rămâne în siguranță, dar nu are liniște. Vătămându-i pe alții, te îndrepti către propriul tău dezastru.

Când plăcerile au stricat deopotrivă spiritul și trupul, nimic nu pare suportabil, nu pentru că suferințele sunt grele, ci pentru că cel care suferă este moale.

Înțeleptul își este îndeajuns sieși nu pentru că vrea să trăiască fără un prieten, ci pentru că poate.

Multe persoane ar fi putut ajunge la înțelepciune, dacă nu ar fi crezut că au atins-o deja.

Înțelepciunea nu se ia împrumut și nici nu se cumpără; ba chiar cred că, și dacă se găsea de vânzare, nu ar fi fost cine să o cumpere; prostia însă se cumpără în fiecare zi.

Care să fie temelia înțelepciunii,întrebi tu?Să nu te bucuri de lucruri deșarte.Am spus că aceasta este temelia: este însă culmea.

Adeseori un material bun rămâne fără rost în absența unui meșteșugar priceput.

Mai întâi mă cercetez pe mine însumi,iar abia mai apoi universul acesta.

Cea mai de seamă dintre reguli este să nu îi reproșez niciodată cuiva o binefacere,ba chiar nici să nu-i amintesc de ea.Aceasta este legea binefacerii,stabilită între două persoane: unul trebuie să uite pe dată ce a dăruit,celălalt - să nu uite niciodată ce a primit.

Cine dăruiește o binefacere,să păstreze tăcerea,iar cine o primește,să vorbească despre ea.

Spune-mi numele unui om faimos,oricare vrei tu: îți voi spune ce anume i-au iertat contemporanii lui,ce s-au prefăcut cu bună știință că nu văd.Îți pot aminti mulți pe care nu i-au micșorat defel defectele lor,iar unora defectul chiar le-a adus ceva în plus.Îți pot aminti,repert, oameni plini de faimă,pe care i-ai nimici dacă ai vrea să le corectezi defectele: ele sunt în așa chip unite cu calitățile,încât acestea din urmă ar fi șterse deopotrivă.

Și atunci de ce pare măreț?Pentru că îl măsoară laolaltă cu pedestalul lui.

Ce importanță are pentru tine cât de puternic este cel de care te temi,de vreme ce răul de care te temi ți-l poate face oricine?

De ce te bucuri să fii lăudat de oameni pe care tu nu i-ai putea niciodată lăuda? Părerea pe care o ai tu despre tine este cu mult mai importantă decât părerea altuia.

Mai întâi trebuie însă să ne cercetăm pe noi înșine,apoi afacerile pe care le pornim,apoi pe cei pentru care - și împreună cu care - le pornim.

Folosește rațiunea când ai greutate: ce este dur poate fi înmuiat,ce e îngust lărgit,ce e greu va apăsa mai puțin pe umerii celui care suportă cu dibăcie.

Orice i se poate întâmpla unui om ți se poate întâmpla și ție.

La ce să se mai aștepte omul de rând,când vede că oamenii cei mai buni au parte de soarta cea mai rea?

Trebuie să îmbinăm și să alternăm aceste elemente, singurătatea și mulțimea: una ne va face dor de oameni, cealaltă de noi, și își vor fi leac una celeilalte; singurătatea va vindeca ura pentru mulțime, mulțimea - plictiseala singurătății.

„Ce vrei mai mult decât să mă arăt asemenea conducătorilor mei? Ce vreau să spun cu asta? Voi merge nu într-acolo unde m-au trimis ei, ci în direcția în care m-au călăuzit.”